

Edasi

“ЭДАСИ” орг. ЦК
ВКП(б) и
Ленинград. обл. ком. ВКП(б)
на восточном языке.
ОК(е)Р.к. и ОК(е)П.е.
Ленинград. обл. ком. нааляк.
Ленинград, 31, ул. 3-го Июля 48
Аватуд kella 9—5 p. Tele-
fonid: Toimetuse—533-86.

Nr. 114 (3391). 16. aastakäik ilmub iga päew 22. mail 1932. a.

Kodujänete pidamise organiseerimine tööliste söögi- majade ja kooperatiivide juurde on lõõkulesanne

Awaldatud partei keskkomitee otsus kodujänete kasvatamise arendamise kohta Moskwa, Leningradi ja Iwanowo-Wosnessenski oblastis, seab ühe järjekordse lõõkulesandena tööliste warustamises üles oma kodujänete pidamise organiseerimise tööliste söögimajade ja kooperatiivide juures.

Kodujänete pidamine (samuti nagu ajawilja, sigadekasvatatus j. t.) peab saama lahutamata osaks tööliste kooperatiivide majapidamises. Kuid kodujänete pidamise organiseerimise ülesanne ei seisa mitte ainult tööliste kooperatiivide ees. Lahtist ja kinnist tüüpi tööliste söögimajad, koolid, lastemajad, puhkemajad haigemajad kõik need sotsiaal-elulised asutused tarwis teha otsekohesteks osawõtjateks wõitlusest lihaprobleemi kiirelt lahendamise eest, ümbritsedes neid laialise kodujänete puuride wõrguga.

Kodujänete pidamise arendamine tööstuseraioonides wõib ja peab saama tõiseks abinõuks tööliste kiiremaks warustamiseks lihaga.

Heaks kiites Moskwa, Leningradi ja Iwanowo-Wosnessenski oblastikomiteede initsiatiivi, seadis partei keskkomitee nende organisatsioonide ette lõõkulesande: tõsta kodujänete hulk 1932. aasta lõpuks Moskwa oblastis kuni 360 tuhandeni, Leningradi obl. — 200 tuh. ja Iwanowo obl. — 115 tuhandeni, silmas pidades eestkätt kinniseid tööliste kooperatiivide tehastes ning „Narpiti“ söögimajasid.

Nõukogude Liidu kolmes tööstuseoblastis saab meil juba käesolewal aastal olema sajadtuhanded kodujänesid. Need kodujänesed karjad peawad saama baasiks kodujänete pidamise edaspidisele arendamisele nende oblastite tööstuseraioonides.

Kuid tööliste kodujänete pidamine ei wõi minna isewoolu korras, ilma wisa ning järjekindla tööta, ilma partei-, majanduse-, nõukogude ja ametiühisuste organisatsioonide erilise tähelepanuta sellele tööalale.

Wiimase kuu jooksul Liidu tööstuseraioonides arenew laialine ühiskondline hoog tööliste kodujänete pidamise arendamise eest, „Sip ja haamer“ tehase tööliste algatus, mis üle wõetud teistesse tehastesse, näitawad, et tehaste partei ja ametiühisuste organisatsioonid, tööliste ja naistöliste hulgas saawad selgesti aru sellest tähtsusest, mis on kodujänete pidamisel nende abinõude hulgas,

mis on sihitud tööliste warustamise parandamiseks.

Praegu on tarwis sõnade juurest minna tegude juurde. Tarwis tööliste kinniste kooperatiivide, söögimajade ja teiste kultuur-eluliste asutuste juurde luua tarwilikud tingimused kodujänete pidamise edukaks arendamiseks.

Kuni tõuloomade (emade) kohaletoomiseni ning karja komplekteerimiseni, peab iga ettevõtte, kes kawatsenud omal sisse seada kodujänete pidamise, muretsema ruumide eest kodujänete jaoks.

Eriti peab ära kasutama kodujänete pidamiseks kõik wäiksed saarekesed (looduslikud ja kunstiliselt ehitatud), kus kerge on kodujänesid ära hoida kiskjate loomade eest. Kodujänete ruumide ehitamist tarwis wiia kiirendatud tempodega, et kuni sugukarja kohale toomiseni oleks ruumid walmid.

Juba praegu on tarwis wõtta kõik abinõud tarwitusele toidubaasi organiseerimiseks. Ettevõtetes, tööliste kinniste kooperatiivide ja söögimajade juures tarwis kodujänete pidamine organiseerida ainult oma toidubaasil. Mujalt saamise meeolud on tarwis likwideerida. Kõige mitmekesisemat toitu wõib ja peab kodujänete jaoks leidma kohtadel.

Kodujänete ruumide hulgaline ehitamine kinniste tööliste kooperatiivide, söögimajade, terwishoiu asutuste, koolide ning lastemajade juures seab üles küsimuse tõujänete (emade) karja kohta.

Keskkomitee direktiiv kohustab „Sojuspuschninat“, osta Moskwa, Leningradi ja Iwanowo-Wosnessenski oblastite jaoks 530 tuhat emast kodujänest.

Sugujänete põhihulgas tuuakse Moskwa, Leningradi ja Iwanowo-Wosnessenski oblastitesse Sojuspuschnina poolt. Kuid kas tähendab see seda, et kinnised tööliste kooperatiivid ning söögimajad Moskwas, Leningradis ja Iwanowos peawad istuma ja ootama „Sojuspuschninalt“ nende antud ülesannete täitmist, ilma, et enestel midagi selleks teha, et komplekteerida kodujänesed karjasid teiste allikate ärakasutamise teel? Muidugi mitte. Orienteeriw arwestamine näitab, et Moskwa, Leningradi ja Iwanowo oblastites on meil õige suur hulk kodujänesid. Organiseerida kodujänete ostmise kolhoosides ja üksikmajapidajalt oma oblastites, mis ei oleneks sugugi tsentraliseeritud sissewõet „Sojuspuschnina“ kau-

du, — niisugune on majan-

dusliste ja kooperatiivsete organisatsioonide ülesanne, kes otsekohe hakkawad wormeerima ja kasvatama kodujänesed karjasid.

Kodujänete pidamine on uudisasjaks. Waatamata sellele, et kodujänesega ümberkäimine paistab lihtne olema, ei saa ilma ettewalmistatud kvalifitseeritud kaadriteta, kes sellest asjast huwitatud on, seda asja edendada. Need mõned õppeasutused, mis praegu olemas on, ei jõua mingil tingimisel teenida laialt arenawat kodujänete kasvatust.

Kust wõtta kaadreid nende kodujänesed ettevõtete jaoks, mis laialt arenawat tööliste kinnistes kooperatiivides, söögimajades, ettevõtetes ja asutustes?

Igas tehases, igas wabrikus wõib ilma suurema waeata leida kümneid töölisi, kes huwitatud kodujänete pidamisest.

Neist, kodujänesest huwitatud inimestest tarwis eestkätt luua juhtiwad kaadrid ning instruktorid kodujänesed majapidamiste jaoks, mis luuakse Moskwa, Leningradi ja Iwanowo oblastites.

Mõned „obõwatelid“ waatawad põlglikult kodujänesed liha peale, mis on põhjendatud tagurilistele waadetele ja ebaarwamistele.

Niisuguste „obõwatelite“ waadete likwideerimiseks, kodujänesed pidamise igakülgselt toetamiseks, selle hulgas ka iga üksiku tööliste kodujänesed pidamise toetamiseks on tarwis teaduslikult ning populaarselt propagandeerida kodujänesed liha.

Riigi industrialiseerimise tempod, esimese wiieaastaplaani edukalt lõpetamise huwid, teise, klassitu sotsialistliku ühiskonna ehitamise wiieaastaplaani ettewalmistamine nõuawad praegu kõigilt partei organisatsioonidelt, tööliste ja talupoegade inspektioni kontrollkomisjoni organitelt, ametiühisustelt ja kogu proletaarselt ühiskondlusele tähelepanu kõwendamist tööliste warustamise ja nõukogude kauplemise küsimuste suhtes. Kodujänesed pidamise arendamine peab saama tähtsamaks abinõuks tööliste keskkotade lihaga warustamises, lahutamata osaks kogu partei wõitluses tööliste warustamise parandamise eest.

Igasugused katsed waadata kodujänesed kasvatamise kui nalja, kui asjaarmastaja asja peale käiwad partei liikide wastu, lõhuwad ühte tähtsat abinõud, takistawad tööliste warustamise parandamist.

Enamliselt organiseerida wõitu põldudel

Kõwendada töö juhtimist

15. maiks oli Leningradi oblastis külwatud kõigest 97.121 ha, s. o. 6,9 prots. plaanist, selles arwus 19.781 ha lina — 7,5 prots. plaanist.

Samal ajal kuna rida raioone 15. maiks poole ja rohkemgi suwewiljade alla määratud pindalast täis külwasid, jääwad paljud raioonid lubamatalt maha, eriti linakülwi alal.

Häbitawalt mahajääwate hulgas on Punase Struugi raioon, kus linakülwi plaan seni kõigest 0,2 prots. wõrd täidetud on, samuti ka Lõtshkowo raioon (0,4 prots. plaanist).

Külwi aeglast arenemist ei saa põhjendada mingisuguste objektiivsete põhjustega. Ma-

hajäämine tuleb seletada ainult sellega, et kohalised organisatsioonid ei juhi külwi hoogtööd, nad ei ole weel suutnud organiseerida wõitlust külwi tähtaegade ja tempode eest.

Äärmiselt madalad külwi näitajad üksikmajapidajate sektoris annawad tunnistust selle kohta, et paljudes kohtades leiab aset üksikmajapidajate sektori oportunistlike allahindamine.

Tarwis on wiibimata mobiliseerida kõik jõud külwi tempode otsustawaks kiirendamiseks. On tarwis otsustawalt murda kulaklis-jõukate olluste wastupanu ja sundida neid kindlaid ülesandeid täitma.

Kolhoos „Säde“ peab kõwendama külwi temposid

Kolhoos „Säde“ (Rõlowi külanõukogu, Oudowa raioon) lõpetas künni.

Terwe rida kolhoosnikuid tõõtawad lõõklastena, saawutades normide ületamist. Nii ületas K. Kuusik künni normi — 0,50 ha, kundes 0,66 ha. Brigaadidest sammub kõige ees brigaad nr. 2, kelle brigadiiriks on K. Sild. Maha

jääb brigaad nr. 4, kelle brigadiir Ed. Ojuk ise töölt kõrwale hoiab.

Praegu on külitud 33 ha ristikehina.

Külwi temposid on waja otsustawalt tõsta. Paremaid töölisi on waja premeerida, kuna tööühkujaid wastutusele tuleb wõtta. Ed. Jürna.

Teha lõpp oportunistlikele isewoolu meeleoludele rahandustöös

Maikuu esimene dekaad (kümnapäewik) ei toonud tarwilikku murrangut rahasummade mobiliseerimise käigus Leningradi oblastis. Üleoblastiline rahandusplaantelse kwartall peale on kõigest 43,1 prots. wõrd täidetud.

Mahajääwate hulgas on ka eesti külanõukogusid. Dubnikowo külanõukogus (Punase Struugi raioon) oli rahasummade mobiliseerimise 2 kwartall plaan 10. wõlma.

maiks kõigest 44,3 prots. wõrd täidetud.

Samal ajal on terwe rida raioone oma ülesanded kuni 69 prots. täitnud.

Tarwis on kõwasti pihta lüüa oportunistlikele üksikute raioonide ja külanõukogude töös, kes rahasummade mobiliseerimises isewoolu lubawad.

Lähematel päewadel peab rahasummade mobiliseerimises järsu murrangu läbi wõlma.

Sotsialistlike ehitustöö wäerinnalt

Teine Swiiri hüdro- elektrijaam

Käesolewal aastal arendatakse Swiiri jõel teise hüdroelektrijaama Swiirijaam nr. 2 ehitamist. Ehituse peajuhatajaks on määratud insener Graffio. Uus jaam ehitatakse Podporoshje küla juures. Tema wõimsus on arwatud 120 tuh. kilowatt-tunni peale. Mõlemad Swiirijaamad saawad ühendatud elektri edasiande liiniga.

Kolmas nõukogude dirishabl

Lõpetati kolmanda nõukogude dirishabli „Udarnik“ kokkuseadmine. Uue dirishabli ruum on 6.500 kantmeetrit. Oma süsteemi ja wäljanägemise poolest on dirishabl samasugust tüüpi, nagu hiljuti walmis ehitatud „Wiieaastaplaan nelja aastaga.“ Dirishabl on pehmet süsteemi. Gondli ruumis wõib olla 6 reisi ja 6-inimeseline komando. Dirishablil on 2 Rait süsteemi mootorit — 300 hobuse jõudu igaüks.

Tarwis kogu otsustawusega alla kriipsutada, et kodujänesed pidamise edukalt arendamine Moskwa, Leningradi ja Iwanowo oblastites, samuti ka teistes tööstuseoblastites, osaliselt Donbassis, on wõimalik ainult kohaliste organisatsioonide ja kogu proletaarse ühiskondluse isetegewuse ja initsiatiivi igakülgsel arendamisel.

Selle asja igasugune bü-

rokraatlik tsentraliseerimine, igasugune püüe juhtida kodujänesed pidamist kabinetist ja kantseleidest, toob sellele suurele asjale ainult kahju.

Hulkade isetegewus ja initsiatiiv — lihaprobleemi kiiremale lahendamisele.

Kodujänesed pidamise laialise arendamise eest tööstuseraioonides!

(K.-h. „Prawdast“)

Wõitlus Jaapani uue walitsuse moodustamise ümber

Walitsuse moodustamine lükatakse edasi

Tokiost teatatakse: Kõik ajalehed kinnitawad, et Seijukai juhtide ja sõjaliste ringkondade wahel ei ole veel mingisugusele kokkuleppele jõutud. Selle tagajärjel on walitsuse moodustamine edasi lükatud. Sõjanõukogu wähemus, mis kujutab endast „noort sõjawäge“, nõuab endiselt parteidest kõrgemal seiswat „rahwuslise walitsuse“ moodustamist.

Teiselt poolt on aga seisukord keeruliseks läinud kaswawa lõhenemise tõttu juhtiwates sõjawäelistes ringkondades.

Sudsutaki nõuab endiselt seda, et walitsuse peatuumaks peawad olema Seijukai partei liikmed.

Sudsutaki awaldas oma programmi

Tokiost teatatakse: 19. mail esines Sudsutaki Seijukai partei parlamendi fraktsiooni koosolekul programmi kõnega. Ta teatas, et Seijukai poliitika ei pea muutumise alla kuumaluma. Kuid arwesse wõttes wäliseid ja sisemisi raskusi, olewat tungiwalt tarwilik läbi wiia rida rutulisi abinõusid „kindlusetuse kõrwaldamiseks, mis ennast tunda annab laialistes rahwakihitides“. Eriti olewat tarwilik tungiwalt läbi wiia abiandmine põllumajandusele jne.

Wälispoliitika nõudwat Sudsutaki arwates „wärskendamist“. Wälispoliitika peamiseks

põhimõtteks pidawat olema küsimuste iseseisew otsustamine. Lõpuks teatas Sudsutaki, et tarwis on otsustawad abinõud tarwitusele wõtta elanikkude meeleolu ja mõtete „õigesse roopasse“ juhtimiseks ja luua „waimliselt tugew ja suur Jaapan, wirgutada terwet mõtet ja rahwuslist waimu.“

Loodi fashistline partei

Tokiost teatatakse: Sünd-

mused kiirendasid fashistlise partei loomist „Jaapani rahwuslise partei“ nimetuse all, millesse on astunud palju sots.-demokraate ja teiste sotsiaalfashistide ja pahempoolsete kodanliste gruppide tegelasi. Waliti ära „organisatsiooniline komitee“, kes teatas, et partei on asutatud „riiklise sotsialismi põhimõtetel“. Ühtaegu teatas komitee, et ta nõuab „tugewa rahwuslise walitsuse“ loomist.

Nõukogudewastase sõja ettewalmistamine

Kindralstaaplaste konwerentsid Prahas, Bukarestis, Belgradis ja Warssawis

Berliinist teatatakse: Pahempoolne tööliste ajakirjandus teatab, et Belgradis peetakse praegu wäikse Entente riikide (Tsheho-Slowakkia, Rumeenia ja Lõuna-Slaawia) kindralstaapide esitajate salajast konwerentsi. Konwerentsi töö sünnib erilistes komisjonides, kelle ülesandeks on sõja puhuks NSWLiidu wastu reguleerida wäikse Entente tegewate sõjajõudude paigutamist mitmesugustele wäerlnna osadele. Komisjonid peawad kindlaks määrama ka tarwiliku arwu tagawara diwisjonisid, üksikute sõjariistade tüüpide ärajootamise ja liidu sõjawäe peastaabi isiklise koosseisu, kes saab olema ühise kindralstaabi juhtimise all.

Ajalehed tähendawad, et samasugune salajane wäikse Entente kindralstaapide esi-

tajate konwerents peeti ära 21.—23. märtsini Prahas, ja 9—10. maini Bukarestis. Mai lõpul lõpeb see konwerentside seeria Warssawis, kus ühelajal ära peetakse ka Balti riikide ja Poola konwerents. Sellel konwerentsil peab alla kirjutatud saama leping Läti, Eesti ja Poola wahel sõjalise liidu loomise kohta. Sellel konwerentsil saab wiibima ka Prantsuse kindralstaabi suur delegatsioon, ja samuti ka Soome sõjawäe esitajad Balti riikides.

Ajalehed kriipsutawad alla, et kõigi nende konwerentside eesmärgiks on wälja töötada wiimseid tehnilisi peenusi tulewaseks nõukogudewastaseks sõjaks. Kõigi nende konwerentside peajuhatajaks on Prantsuse kindralstaap, kelle esitajad juhatawad neid konwerentse.

Sm. Molotow Beresnikis

Beresnikist teatatakse: Eila sõitis Permist Beresnikisse sm. Molotow.

Mitme tunni jooksul tutvunes sm. Molotow kombinadi monteeritawate ja töötawate tehaste seisukorraga ning kombinadi teise järgu ehitamise seisukorraga. Keemiakombinadiga tutvunenud sõitis sm. Molotow Solikamskisse kalisoola kaewandusega tutvunemiseks, mis esimene Nõukogude Liidus. Seal tutvunes sm. Molotow kaewanduse ehitamise käigu ja mehansimide monteerimistöödega. Öhtul, wastuwõetud tormiliste kiiduawaldustega, esines sm. Molotow kombinadi lõõktööliste kokkuleenu suure kõnega NSWL rahwuswahelise ja sise-mise seisukorra kohta.

Sm. Molotowi tulekut mär-

gitakse igal pool uute lõõkbrigaadide organiseerimisega. Sm. Molotowi tuleku päewal saawutati kombinadis uus wõit:

Ammoniaki tehas hakkas tööle täie wõimsusega.

Stalinski linn

Moskwast teatatakse: NSWL kesktäidesaatekomitee presiidium rahaldas Kusnetskstroji tööliste, insenerse-tehniliste tööliste, partei- ja ametiühisuste organisatsioonide soowiawalduse ning nimetas Nowokusnetski linna ümber Stalinski linnaks ning andis Kusnetski metallurgia tehasele Joseph Wissarionowitsh Stalini nime.

NSWL kesktäidesaatekomitee presiidium rahaldas üleliidulise kesktäidesaatekomitee ja Keskmustamulla oblasti täidesaatekomitee soowi ning muutis Koslowi linna Mitshurinski linnaks.

Austria uus walitsus

Wiinist teatatakse: 19. mail öhtul esitas Bureschi walitsuse majanduseminister Dolfus — kristlikkude sotsialistide parempoolse tiwa juht, kelle kätte anti walitsuse moodustamine, presidendile uue walitsuse liikmete nimekirja. Dolfus jättis endale peale peaministri koha ka wälisministri ja põllutööstuse ministri koha. Peaministri asetäitjaks on Winkler, siseministriks — Bintelen, rahaministriks — Weidenhoffer, kaitseministriks jääb Woguen.

Dolfuse walitsusesse, kes täiesti reaktioonilist iseloomu kannab, läheb ka fashistlike „helmatbloki“ esitaja Jakontshika kaub.-ministrina.

Herriot ja Lebrun

Pariisist teatatakse: 19. mail kutsus Prantsuse president Lebrun enda juurde radikaal- sotsialistide juhi Herriot. Ajakirjanduse arwates on see faktiliselt läbirääkimiste alguseks uue walitsuse moodustamise asjus. Tulewal nädalal on uus jutuaamine Lebruni ja Herrioti wahel.

Mõnedest küsimustest tehnika propaganda alal sotsialismi ehitamise käesolewal astmel

(Eestlastest inseneride, tehnikute, töölis-ülesleidjate ja lõõktööliste tehnilise konwerentsi kokkuwõtted*)

10 aasta jooksul majandusliselt ja tehniliselt tugewamatele kapitalistlikele riikidele järele jõuda ja nendest ette minna — on raske ülesanne, kuid absoluutselt wõimalik ja tarwilik. „Meil jäi veel wähe: ära õppida tehnika ja omandada teadus, ja kui meie selle ära teeme, siis algawad meil niisugused tempod, mille üle meie praegu mõteldagi ei julge. Ja meie teeme seda, kui tõesti tahame.“ (Stalin).

Peab silmas pidama, et see ei ole mitte täna üles seatud ülesanne ja ei saa ka jääda mitte ainult tänaseks-homseks. See ei ole mitte hoogtöö.

Wõitlus tehnika eest on klassiwõitlus. Tehnika on alati olnud ainult ühe, teatud klassi huwide kaitsjaks. Ta on olnud terawaks sõjariistaks kodanluse käes proletariaadi wastu, kuna meie peame teda lõpulikult wõitlusse panema kodanluse wastu, sotsialismi eest. Ainult niiviisi tehnikat käsitades wõime aru saada, miks Lenin elektrifitseerimise plaani teiseks partei programmi nimetas.

*) Konwerents peeti ära W. Kingissepa nim. eesti tööliste haridusmajas Leningradis 25. webruaril 1932. a.

„Edasi“ nr. 114.
2 lhk.

„Rekonstruktiivsel ajajärgul otsustab tehnika kõik.“ (Stalin).

Sowhooside ja kolhooside ehitustöö, milles meil suured saawutused, on seletatawad ka sellega, et meie enamliselt õppisime tundma selle ala tehnikat, kõrwaldades terwe rea wigu, mis ühel ehk teisel pool päewawalgele tulid. Kas NSW Liidu elektrifitseerimise plaani läbiwiimine, mis Lenini poolt geniaalselt üles seati veel tol ajal, kui meil wäga wähe aega oli mõelda tehnika peale, ei ole selle sama mõtte tõendus. Wõimata on praegu leppida sellega, et tehnikat tunnawad ainult mõned wäljawalitud; meie peame tehnikaga, kui klassiwõitluse sõjariistaga, terwet töölisteklassi warustama.

Mis on omane meie uuele, sotsialistilisele tehnikale? Kõigepealt ei mõista meie „järele jõuda ja ette minna“ mitte ainult hulgaliselt, waid kõige enne ja kõige rohkem omadusliselt. Walmistada omadusliselt paremini, walmistada uute meetoditega — niisugune on meie peaülesanne. Ja just see asjaolu nõuab meilt kõrgemat, enamarenenud tehnikat, kui seda kapitalistiline süsteem arenda laseb. Meie oleme juba paljudes küsimustes tehnika alal kapitalistlikest riikidest eest.

Teiseks iseäralduseks meie

uuema tehnika arenemiskäigus on terwe rahwamajanduse elektrifitseerimine ja keemiseerimine. Ainult elekter lubab üles seada terwe rea tehnikaprobleeme; teda saab suuremas enamuses tarwitatud mitte ainult kui energiat, mis paneb liikuma teatud masina ehk annab walgust, waid kui otsekohest osawõtjat paljudes elektri-keemilistes probleemides. Elekter on ka selleks peajõuks, mis kergendab tööliste tööd tööstuses ja põllumajanduses, wähen-dab tööstuses olewate tööliste arwu, mis on üheks tähtsamaks küsimuseks meie Liidus, sest et meil, wastandiks kapitalistlike riikide töötatööliste arwu kaswule, on suur nõue tööjõu järele.

Samasugune lugu on ka keemiaga. Üheks lõõktööks sellel wäerinnal on meie met-sakeemia arendamine. Praegusaja keemia lubab ratsionaalselt ära kasutada kõik-sugu tööstuse jäänused, mida senini lihtsalt tarwitamata jäeti. Ei saa juttugi olla wäet-sainete walmistamisest ilma keemiata jne. Meie ei puu-duta siin küsimusi, mis igale ühele arusaadawad on, näit. sô-jakeemiat, mille tähtsus praegusel silmapilgul iga päew suureneb.

Ja kolmandaks iseäralduseks, mida nimetamata jätta ei saa, on tungiw tarwidus masinate liikumise kiirendamiseks, mis omakord uute metallide ülesleidmise päewakorda seab. Siit — uute, tugewamate, kergemate, wastupidawamate metallide ülesleidmise probleem, mille alal meil suured saawutused on.

kus aga veel palju tuleb töötada.

Niisugused on ülesanded, mis seisawad praegu terawmini kui kunagi enne N. Liidu proletariaadi ja kolhoosnikkude hulkade ees. Need küsimused olid peaküsimusteks ka tehnika konwerentsil. Nõukogude süsteem on ainukeseks süsteemiks, kus on wõimalik tõsine tehnika arenemine, kus tööline ei ole mitte masina ori, waid on masina peremees. Et aga selleks olla, on tarwis hästi tunda masinat, on tarwis tehniliselt kirjaoskaja olla.

Kõigepealt on tarwis eestikeelne tehniline kirjandus luua. Seda kriipsutasid alla kõik konwerentsil esinewad seltsimehed. On tarwis teha mitte ainult tõlkeid wene keelest, waid anda ka rohkem algupäralist. Tarwis on tõmmata tööle kõik eestlastest tehnilised jõud, wälja töötada eesti terminoloogia ja kokku seada plaan, mis ligemas tulewikus peab saama uuesti läbi arutatud tööliste ja tehnikute koosolekul.

Konwerents terwitab „Külwaja“ kirjastuse kawatsust tehnilise kuukirja wäljaandmise suhtes. Tuleb ainult teha rohkem tööd selleks, et meie tehnilised kaadrid terwena selle kuukirja aktiivseteks kaastöölisteks hakkaks. Tarwis tehniline kuukiri teha mitte ainult tehnika propagandeerijaks, waid ka selle propaganda organisaatoriks. Loomulik on, et kirjastusel siin tegemist tuleb teha isegi wastawate kaadrite kaswata-misega. Ei saa kuidagi lep-

pida, et senini eesti ainukeses kirjastuses NSW Liidus ei ole tööle ühtegi inseneri ega tehnikut. Peab silmas pidama seda, et eestlastest tehnilised kaadrid ei ole meil tarwilikud mitte ainult käesolewal ajal ja praegusel kohal, waid palju rohkem veel tulewikus. Neid kaadreid tuleb meil kaswatada. See on üheks lõõk-ülesandeks, mida meie peame kiiremas korras realiseerima.

Kuid kas on sellest küllalt, et istuda raamatu taha ja hakata tungiwalt õppima tehnikat. Ei. See on wäga tarwilik, kuid sellest on veel wähe. Tehniline õppus peab olema seotud wõitlusega sotsialismi eest. Kirjandusest saadud teadmised peawad saama korrutatud praktilistele teadmistele ja oskustele, mis saadud brigaadis, töökojas, ettewõttes. Tuleb alata wäiksest — oma tööriistade ja tööpingi tundmaõppimisest, ja siit minna edasi töökojani, wabrikuni, tehaseeni. Saadud teadmiste najal tõsta lõõktööd, sotsialistlist wõistlust. Tarwis mitte oodata, millal tekib lõhe tööplaani täitmises ja siis alles hakata otsima meetode, kuidas sellest wälja pääseda, waid süstemaatilise tehnika tundmaõppimisega tõsta oma kvalifikatsiooni, tööoskust, et selle abil likwideerida igasugune wõimalus lõhe tekkimiseks. Seda kõike wõib meile anda ainult otsustaw, enamline tehnika tundmaõppimine.

Et aga jõuda edasi, on tarwis tundma õppida füsiikat, keemiat ja looduseteadusi üldse. Konwerentsi

Wõitlusele muusika enamlustamise eest!

1. Muusikast üldse ja muusikalisest kaswatuses E. P. Tehnikumis eraldi

Maali-kunsti, skulptuuri, luule, teatri ja teiste kunsti harude kõrwal on heli-kunst — s. o. laul ja mäng — üks wõimsam inimeste organiseerija ja kaswataja. Ühtki teist kunsti ei osata ja ei arendata nii laialistes hulkades, kui laulmist, kui muusikat igasugustel mänguriistadel. Laul ja mäng on kättesaadaw ka kirjaoskamatuile, muusika mõjub ka lastesse, kelle jaoks kunstiline sõna on tihtipeale weel liig raske aru saada.

Helide, wiiside hulgalist mõju on ammu hakanud hindama walitsewad klassid. Nad on pannud heli-kunsti enda teenistusesse. Kirikukoorid, rikkahelilised suured orelid, sektantide laulud — need on olnud aastasade wältel ja on weel nüüdki tugewaks sõjariistaks töörahwa usulises mürgitamis. Wägewad pasunakoored ja sõjakad marssimise laulud on aidanud distsiplineerida sõjawägesid ja kaswatada lihtsõdurite sõnakuulmist ülemuse wastu, eneseohwerdamist kodanlise „isamaa“ heaks.

Apoliitilised, loodust-ilitsewad, „Jeesukest“ ja „jõu lupuusi“ kiitwad lastelaulud on maast-madalast mürgitanud töörahwa lapsi nõndanimetatud „rahwakoolides“. Koolilaulud on lastele warajaselt sisse kaswatanud walehku, neutraalset kunsti ja „ilu“ arusaamist. „Süütute“ lastelauludega on kurnajad

tumestanud töörahwa noorsoo klassilist enesetunnet, püüdnud kaswatada neid kodanlikes waimus, pöörata nende mõtteid ja tunded ühiskondlikkudest küsimustest kõrwale.

Selle wana muusika mõju kestab weel tänapäew.

Meie külapoorsugu, näituseks, kaswab väga suurel määral üles igasuguste ajast ja arust mahajäänud ringlaidude ja palade mõju all, mida igalpool mängitakse lõõtsapilli, kandli, balalaika peal jne. See on ju meie tänapäew, kui kolhoosi noored jorutawad mingisugust halli wana, pärisorjuse ajast pärit lolli ringlaidu: „Mäe otsas, kalju lossis öitses mul üks lilleke...“

Kirikukoraal, rahwuslised hümnused, loodust-ilitsewa ehk armastuseohkeid wäljendawa laulu ja mängupala mürgitaw mõju on ajalooliselt olnud nii suur, et isegi rida wanu Leningradi proletariatsi pole suutnud selle kodanlise helikunsti mõju alt wabaneda. Mõned klassiteadlikud töölisel, kel kontsertidel, raadio kaudu jne on wõimalus tutwuneda proletarsete heliloojate loomingu, satuwad alateadlikult, wanade harjumuste mõjul, kodulise muusika pooldamise teele, nagu seda tõendas näituseks kontsert-õhtu sm. Kingissepa nimelises Haridusmajas 17. mail s. a.

„Edasi“ brigaad: E. Paklar, L. Saarts. (Järgneb.)

sutab seda iseäranis alla, sellepärast, et ilma selleta tösi- neta tehnika omandamine wõimata on. Ja sellesse õppusesse peawad olema tõmmatud kõik eestlastest töölisel, tööklased ja ülesleidjad, see töö peab hulgaliseks tööks saama muudetud. Praegust Haridusmaja tööd sel alal ei saa mitte täiesti rahuldawaks tunnustada. Mitte otsekohe- ne tööstuse kaardrite ette- walmistamine ei käi Haridus- maja ülesannetesse, sellepärast, et Haridusmaja seda teha ei suuda (ta ei saa anda tarwilist praktikat), waid ole- masolewate kaardrite kwalifi- katsiooni tõstmine: andes nalle teoreetilisi teadmisi, kuna praktikat igaüks omas ette- wõttes saada wõib. Haridusemaja õhtukool, olles weel üldhariduslikeks tööliste kooliks, andis paljudele selt- simeestele wõimaluse pingi- tagant pääseda tehnilisse õppe- asutusse, seda enam ta peab suutma teha nüüd.

Teiseks ülesandeks, mis Haridusmaja peale langeb, on massilise tehnika propaganda organiseerimine Leningradi eesti tööliste seas. Tehnilise konsulteerimise punkt peab oma töö wiima otsekohe hul- kadesse, tehes tööd igal hul- galisel õhtul. Wõimaldada kaugelelawatele töölistele kir- jateel konsulteerimist. Orga- niseerida Haridusmajas teh- nika nurk, kus tutwustada töölisti uuemate saawutustega tehnika alal jne.

Tuletame weel kord meelde, et nende ülesannetega wõib ainult siis hakkama saada, kui iga insener, iga tehnik, iga tööline sellest aktiivselt

osa wõtab. Haridusmaja peab saama muudetud tehnika propa- ganda keskkohaks Leningradi eesti tööliste seas. „Külwaja“ kirjastus ja tema wäljaanded peawad saama warustatud tarwiliste jõudu- dega. Meie ei wõi mitte mi- nutikski meelest lasta, et mida kaugemale meie edasi jõuame, seda suuremaks muu- tuwad nõudmised tehnika alal.

Suureks puuduseks tuleb lugeda seda, et Haridusmaja noorte sektor senini noorte seas tehpropaganda alal mi- dagi suuremat ära teinud ei ole. Kuid kõigepealt pea- wad kommunistid endid teh- nikaga hästi warustama — selles ei tohi olla mingisugust kahtlust.

Tehnika teoorias on olemas nii parem- kui ka „pahem- poolne“ oportunism, mis ennast ikka terawamini tunda annab. Igasugused mehanist- lised ja idealistilised „teoria- kesed“ püüawad endale käes- olewal terawal klassi wõitluse ajajärgul küll awalikult, küll „kontrabandana“ ka tehnika küsimustes maad leida. Meie peame enamlastelt walwel olema, purustama mädanenud liberalismi ja paljastama klas- siwaenlase.

„Räägitakse, et tehnikat on raske omandada. See ei ole õigus. Ei ole olemas niisugust kindlust, mida enamlasted wõita ei suudaks.“ (J. Stalin). Need sõnad peawad olema tegelikkudeks juhtsõnadeks igale kommunistile, igale töö- lisele. Mingisugust teist waa- det enamlastel olla ei saa.

W. Naagel.

Seltsimees Sõrmus

Sabistas peent seenewihma ja eespool podises kuulipil- duja ning ragisesid püssipau- gud nagu põleks kadakapõo- sas.

Meie root sai käsu walmis olla. Sinelid rulli keeratud, padruni taskud üle öla, sel- jakotid — „ahwid“ — turjal — nii kogusime küla äärde kok- ku. Luure oli juba wälja saadetud waatama, milles asi.

Sõitis polgu komandör sm. Lillakas.

Tema tundsime juba eemalt ära. Kuid temaga oli weel keegi. See oli pikk mees, kelle jalad kuidagi abitult jalutistes rabelesid ja terwe ta olemine hobuse seljas wäl- jendas abitust. See et olnud punawäelane, seda otsustasi- me kohe, kuigi tundmatu kandis punawäelase riideid.

Kuid meie eksisime.

See oli punawäelane. See oli punawäelane rahwuswa- helise töörahwa perest. See oli üleilmse rewolutsioonilise töölisteklasi wiulikunstnik, ehk nagu ta ise end nimetab — wiulik Eduard Sõrmus.

Kui wõrd abituna tundis ta end hobuse seljas, seda kind- lam, omasem oli ta puna- wäelaste hulgas. Ta naljatas, naeris ühes teistega ja kõike seda nii lihtsalt, peaaegu lapselikult lihtsalt, et iga pu- nawäelane temas oma sõpra ja seltsimeest tundis. Oli tähelepanemiseväärne see, et sm. Sõrmuse iga lause, iga sõna, mis esimesel pilgul ka kõige tühisem näis, oli sihi- tud nagu kompassi nõel alati ühes suunas: rewolutsioon on hädahus, teda waja kaitsta.

Samas suunas oli sihitud ka tema kontsert, mis korral- dati siinsamas külaääres, tüh- jas heinaküünis.

See oli omapärane kontsert. Seltsimees Sõrmus oli leidnud uue kontsertide wormi, kus instrumentaalmuusika ühineb sõnaga — nimelt ühineb ja loob terwiku, ning see ter- wik tungib ikka samas suu- nas, seab kuulajate mõtted ja tunded ühele häälele — rewolutsiooni kaitse häälele.

Ma ei mäleta, mida rääkis siis sm. Sõrmus, kuid mäle- tan seda mõju, mida awaldas ta kõne ja kontsert. Need tunded ja mõtted, mida sm. Sõrmus meisse oli istutanud, ei jätanud meid ka siis, kui me kontserdi olime sunnitud lõpetama ja pealetungimisele minema. Pealegi tuli sm. Sõrmus meiega ühes ja wai- mustas meid ka waenlase kuulide all oma mehisusega ning julgusega.

See oli 1919. aastal.

Sm. Sõrmus näitas, et ta seda tööd, mida ta algas käesolewa sajandi algul, ei ole mitte unustanud, et ta seda ei unusta, et ta tööliste- klassi ära ei anna, nagu mõ- ned kunstnikud, kes algul töölisteklasi ühes sammusi- sid, enne teda on teinud ja weelgi wõib olla saawad te- gema. Sm. Sõrmuse ausus ja truudus proletarsete rewo- lutsiooni wastu on samuti suur, nagu ta kunstniku anne. Seda kallim on ta meile, seda kallim on ta terwe ilma rewolutsioonilisele proletari- aadile.

Seltsimees Sõrmus oli üks esimestest rewolutsioonilis- test tegelastest Eestimaal.

1905. aastal ilmub Peter- buris tema toimetusel sotsiaal- demokraatiline ajaleht „Edasi“, mille juhtkirja esimeses numbris (3. XII) on öeldud: — „Edasi, töölisel! Edasi, proletariaat! Suur Wene re- wolutsioon kutsub meid.“

— „Ta hüüdes lähewad ikka waljumaks, ta jõud kan- gemaks. Meie kõige suurem waenlane, kahepeaga elukas, lamab surmawalt haawatud meie ees maas.“

See „kahepeaga elukas“ — wene kroonukull — oli küll surmawalt haawatud, kuid weel oli tal jõudu maha su- ruda rewolutsiooni...

Eduard Sõrmus oli sunnitud lahkuma Wenemaalt. Ja seal, kuhu ta läks, awanes ta ees samasugune lai tegewuspõld. Siin oli samuti kapitalistiline orjus ja wägiwald, mida sm. Sõrmus nii wihkas. Ja kõik oma kunstniku ande, oma rewolutsionääri jõu annab ta töölisteklasi wabastamistööle.

Palju aastaid on möödu- nud, palju on selle aja sees muutunud. Proletaarne rewo- lutsioon Wenemaal on wõit- nud ja Nõukogude Liidu proletariaat ehitab edukalt sotsialismi.

Palju aastaid on möödunud, aga sm. Sõrmus on endiselt truuks jäänud oma rewolutsioonilistele põhimõtetele ja wiibib täna jällegi meiega, mitte kui külaline, waid kui me seltsimees.

Seltsimees Sõrmus räägib, praeguses Leningradis ole- wat raske, peaaegu wõimata ära tunda endist Peterburgi. Meie wõime uhkusega tõen- dada, et see on nii. Tsarist- line Peterburg on saanud sotsialistlikeks Lenini linnaks. Ja selles muutuses on osa- kene seltsimees Sõrmusegi aastatepikkust ja rasket tööd. Sm. Sõrmus wõib uhkusega öelda, et ta juuksed ei ole mitte asjata halliks läinud.

Nõuk. Liidu proletariaat ehitab sotsialismi. Kuid see sotsialismi ehitamine tähendab kõige terawamat, kõige ägedamat klassi wõitlust. Kapitalistlikud elemendid on weel küllalt tugewad ja awal- dawad ägedat wastupanu. Nende mõju tungib isegi töölisteklasi ridadesse ja nõrgemate olluste keskele parteis. Nende kapitalistlike elementide wastu, selle mõ- juduste wastu peame meie kõige ägedamat wõitlust pi- dama. Rahwusdemokratism, see „Suur Eesti“ fashismi agentuur lewitab kõigest jõust oma kontrrewolutsiooni- list ideid Nõuk. Liidu eest- laste rohkem mahajäänud osade peale.

Nii kasutasid rahwusde- mokraadid seda, et seltsimees Sõrmus, kes osa wõttis töö- listeliikumisest Lääne-Euroo- pas, mitte küllalt informeerit- tud ei olnud olukorrast Nõu- kogude Liidus ja eriti eesti proletariaadi wõitlusest schowinistlike oopiumi wastu, mida lewitab kontrrewolutsi- ooniline rahwusdemokra- tism. Seltsimees Sõrmus, olles halwasti informeeritud sellest, et eesti kodanlus kas- utab sarnaseid laulusid, nagu „Ema Süda“, „Kui kallist

kodust läksin“ ja teisi selleks, et õhutada hulkades rahwus- tunnet ja interwentsiooni meeleolu, et rahwusdemokraa- did siin Nõukogude Liidus sama laule kasutawad, kui abinõu, et hulkasid sotsialist- listest ehitustööst kõrwale kiskuda.

Sm. Sõrmus, olles kõigest sellest halwasti informeeritud, mängis 17. mail Haridusmajas just ülemaltähendatud laule, ja kui Haridusmaja aktiiv selle kohta selgituseks sõna wõttis, *pidi wõtma, oli ko- hustatud seda tegema*, siis muutus rahwusdemokraa- tide ülewaltpidamine otseko- heseks kontrrewolutsiooni- liseks demonstratsiooniks kodanluse poolt rüwetatud laulude kaitseks.

Muidugi. Kontrrewolutsi- ooniliste rahwusdemokraatide ja Jaani kiriku eitede poolt ei wõinud midagi muud oo- datagi, kuid halwem on see, et see kontrrewolutsiooniline demonstratsioon ka wähe- teadlikke proletariatsi kaasa tõmbas.

See näitab meile weel kord, et ühele osale proletarlaste- le näib, et kunst wõib olla väljaspool poliitikat. Selle üle peame täielisele selguse- le tulema. Kõige paremaks abinõuks siin oleks laialine waielusõhtu, kust ka sm. Sõrmus oma wiuliga osa wõ- taks.

Eduard Sõrmus kuulub töö- rahwale! Ta on meie sõber ja seltsimees. Nõuk. Liidu pro- letariaat lõpetab esimese pja- tiletka ja algab teist samal aastal kui sm. Sõrmus oma 55-dat sünnipäewa peab. Edu- ard Sõrmuse 55. eluaasta on suureks wõitluse aastaks nii Nõukogude Liidus kui ka ka- pitalistlikes riikides.

— „Suur Wene rewolutsi- oon kutsub meid!“ — hüüdis seltsimees Sõrmus 27 aastat tagasi. Seda kutset on kuul- dud. Miljonid kuulsid seda kutset ja — punases Leningradis on wõimata ära tunda musta Peterburgi. Praegu on meie wõitluse hüüdeks — Suur üleilmne proletaarne re- wolutsioon kutsub meid! Sot- sialismi ehitus kutsub meid!

Need rahwuswahelise proletariaadi hüüded on ka meie kalli seltsimehe, töö- rahwa wiulikunstniku Edu- ard Sõrmuse hüüded.

Kõlaga waljumini sm. Sõr- muse wiul igale maale, iga linna! Waimustagu ta töörah- wast wõitlusele uue, parema ühiskondlike korra eest! Kõ- lagu ta keeltelt kodanlust wõpatama panew ja töörah- wast wõitlusele koondaw tormihääl! Wärisegu Walge-Ees- ti kodanlus ja tema agentuur Nõuk. Liidus — kontrrewo- lutsiooniline rahwusdemokra- tism. — Sm. Sõrmuse wiul on sõjariist ja see sõjariist sihhib teie wastu!

K. Trein.

bata „rahwuslist“, s. o. nõukogude- waenulist ja interwentsiooni walmu- list õhku laiadesse hulkadesse. Ees- tis, räägiti sellest koosolekutel, et „eesti emad“ peawad oma pojad- tüüred üles kaswatama fashistlikes waimus. Koosolekud lõpetati ja algati lauluga „Ema süda“.

*) 8. mail, fashistilisel „emade päewal“, mille ülesandeks oli puna-

Meleski klaasiwabriku seismajääk jätab nälgima kuni 500 töolist

„Rahwa Sõna“ kirjutab täiendawalt Meleski klaasiwabriku sulgemisest:

„Meleski klaasiwabriku sulgemise otseseks tagajärjeks on umbes 250 töötatöölise tekkimine, sest niisuur inimhulk kaotab wabriku seismajäämisel igasuguse teenistuse. Tegelikult on aga wabriku sulgemise tagajärjed veel kurwemad, sest töölise wallandamisega kaotawad ülalpidamise allika ka nende töödõimetud perekonnaliikmed, nii et kokku tekib umbes 500 pealine töötute pere. Kohapeal töölistel mingisuguseid teisi teenistuswimalusi pole, sest Meleski klaasiwabrik asub sügawal maa sees.“

Nagu kõigi eelmiste tehaste sulgemises, nii otsustas ka Meleski seismajäämise süwenew kriis kõigil tööstuse aladel. Eesti - Soome kaubandusliku lepingu sõlmimisel oldi sunnitud Soome tööstussaadustele vähendama tollimüüre, mis lõplikult otsustas ka Meleski saatuse. Kriisina süweneb ja peatselt järgnewad Meleskile uued tehased uute wallandamisega.

Poliitwangid üksikkongidesse ja kartseritesse

„Kaja“ teatel on „Keskwanglas kinni kõik tähtsamad kommunistid. Juhid on koondatud üksikkambritesse, et nad ei saaks teiste peale surwet awaldada“. Üksikkambrite hulk keskwangimaja juures uute juurdeehituste tõttu tõuseb 60 — 70-ni, mis kõik täidetud poliitwangidega.

Esimese mai demonstratsioonide kohta, mis läbi wiidi kõigis Eesti wangimajades, kirjutab lähemalt „Postimees“: „Esimene mai wõeti Tallinna Keskwangimajas poliitliste wangide poolt Internatsionaali laulmisega wastu.“

Wangiwälwurid lõpetasid demonstratsiooni ja paigutasid asjaalgatajad kartseritesse. Korrariikkujatelt wõeti üheks kuuks ka kirjawahetuse luba. Karistusewangimajas 47 poliitilist nais- ja meeswangi hommikul üles tõustes hakkasid kui ühest suust laulma Internatsionaali.

Ka Tartu ja Wiljandi wangimajas wiidi läbi poliitwangide mai - demonstratsioonid. Wiljandi wangimaja üksikkongides peetakse kinni naistöölisi. Juba kauemat aega on seal kinni peetud sl. Künnapuu, kes on kodanluse türmitimukate erilise wiha all.

Kodanluse klassikohtu metsiku wägiwalla wastu**Ameerika kapitalistid walmistawad ette 8 noore neegertöölise piinasurma elektritoolil**

Sacco ja Vanzetti timukad! Mooney ja Billingstoni wangistajad, Hiina rewolutsiooni ja Nõukogude Liidu wastu kontrrewolutsioonilise sõjakäigu õhutajad — Ameerika dollarikuningad püüawad toore, alatuma enesekohtuga rewolutsiooniliste noortöölise internatsionaalset wõitlusrinda lõhkuda.

Töölised, kolhoosnikud ja kõik noortöölised ja noorkolhoosnikud, protesteerige Mopri internatsionaalse wõitluselipu all Scottsboros wangi-

mistatava metsiku wägiwalla akti wastu! Wastake ameerika kodanluse alatule wäljakutsele enamliste tempode tõstmisega. hulgaliselt Mopri liikmeks astumisega, piiritaga wõitlewate klassiwendadega internatsionaalsete sidemete kindlustamisega ja abiandmisega rewolutsioonilistele wangidele.

Komnoored, teie peate selles töös eesrinnas sammuma.

Wabastust Scottsboro wangidele!

Nõuame wabadust süütutele

(Marhlewski nimelise Lääne wähemusrahwuste komitee kooli L. O. üliõpilaste, õpetajate ja tehniliste töölise üldkoosolekul wastuwoetud protestiresolutsioon)

Meie protesteerime kõige fashistide agentuuri. Weel wäljemalt Scottsboros sepi-setawa timukatöö wastu.

Ameerika kodanluse alatule wäljakutsele wastame meie, üliõpilased, teaduslised töölised ja teenijad, õppetöö enamliste tempode tõstmise ja internatsionaalse töö kowendamise ülikoolis.

Halastamata purustame kontrrewolutsioonilise rahwusdemokratismi, kui eesti fashistilise kodanluse ja sots-

Meie nõuame Scottsboro wangidele — neegertöölisele wabadust.

Elagu MOPR!

Elagu rahwuswaheline tööraha solidaarsus!

8 neegertöölise wabaks!

Kooliõpilased — kodanluse türmides waewlewatele poliitwangidele

W. Kingissepa surma 10 aastapäewaks korraldasid Punase Struugi raiooni Lug-Logi esimese astme kooli õpilased korjanduse walge Eesti türmides waewlewatele poliitwangide toetuseks.

Kooliõppurid olid jagatud brigaadidesse, kes korjandust toimetasid ja samal ajal ka wanematele Mopri tähtsusest seletasid. Üldse koguti 26 rubl. 19 kop.

K—ja.

Majad Baltitehase töölisele

Leningradi nõukogu juures ära peetud nõupidamisel otsustati Oktoobrirewolutsiooni 15. aastapäewaks kinkida Baltitehase töölisele uued majad Wassiilisaarel 21. liinil. Majade ehitamine peab olema lõpetatud mitte hiljem, kui 1. oktoobriks. Oktoobrirewolutsiooni aastapäewaks lastakse uutesse majadesse elama Baltitehase töölised.

Juurwilja tuleb müüa ilma järjekorras ootamiseta

Sel aastal ei tohi juurwilja magasinide ja müügikohtade ette sabasid tekkida. Lähema 2 kuu jooksul on waja awada üle 1000 magasinini, putka ja laua.

LSPO ülesandeks jääb awada 33 magasinini, 397 putkat ja wankriket.

„Lenpischtshegort“ peab awama 3 magasinini, 161 putkat, 50 müügilauda ja wankrit. „Sojusplodoowostshi“ kaupluste wõrku peab suurendama 174 kauplemisüksusega. Kolhooside — sowhooside süsteemi jaoks on plaanis ettenähtud 26 magasinini ja 158 putkat.

Putkad, müügilaud ja wankrid seatakse üles esimeses järjekorras töölise raioonides, kus „Sojusplodoowostshi“ kaupluste wõrk pole veel küllaldaselt arenenud.

Pileteid linna ümbruskonna raudteele saab postiasutustest

Et järjekorras ootamist raudtee jaamadest kaotada, otsustati Leningradi linna ümbruskonna raudteede jaoks pileti müüki korraldada postiasutustest. Müük seatakse sisse 20-sse postitalitusesse, mis asuwad peamiselt töölisteraioonides ja suuremate tehaste läheduses.

Piletite müük postiasutadest awatakse 1-st juunist. Piletid müüakse Wolodarski raioonis 12 ja 29 postiasutuskonnas, Moskwa raioonis 6 ja 7-s, Narwa raioonis 16, 35 ja 93-s, Petrogradi poolal 22 ja 42-s, Oktoobri raioonis postiametis ja 8-s osakonnas, Wassiilisaarel 4 ja 26 osak. ja Lesnois 44 ning 45 osakonnas.

Postpakide edasisaamine detsentraliseeritakse

20. mail detsentraliseeritakse sidewalitsuse poolt Leningradis postpakide edasisaamine. Postpakid saadetakse uue korralduse järgi otsekohe jaamadesse raioonide postiasutustest, ilma kesk-postimajasse koondamata. See korraldus kiirendab postpakide edasisaamist Leningradist terve õöpäewa wõrra.

29 piimajahutuse tehast

Et Leningradi weetawa piima wäärtust hoida ja seda kiirelt tarvitajale kätte toimetada, ehitati piimaliidu poolt lõõktöö korras, suurematesse Balti, Warssawi ja Witebski raudtee jaamadesse 20 piimajahutuse tehast. Tehased on

Parisist, 21. mail (TASS). Nagu Madriidist teatatakse, on Sevilla prowintsis mitmel pool politsei poolt leitud suur hulk pomme. Üle terve prowintsi on suletud kõik anarkistlikud — sündikalistlikud ametiühisused. Andalusiassse koondatakse politsei ja sandarmi wägesid. Malagas, kus juba kolmandat päewa kestab üldstreik, wisati mitmes linnaosas pomme. Walentsias on wigastatud elektri jõujaam ja linn on ilma walgueta. Elektri jaamas said pommi plahwatuse läbi haawata 7 soldatit. Somosas, Ferroli prowintsis süütasid

töölised kiriku põlema. „Quotidien“ teatel on Sevilla prowintsis arreteeritud kõik kohapealsed silmapaistwamad ametiühisuste juhid. Et streikiwatele tekstiiltöölisele solidaarsust awaldada, kuulutati Alicantes wälja üldstreik. Streikijad purustasid mitmel pool trammi aknaid. Liikumine linnas on katkestatud. Öhtul tekkis tulewaheetus politseiga. Zacharis, Salamanka prowintsis algasid streiki ehitustöölised. Nad nõuawad tööpalkade kõrgendust. Streikijad rikkusid telefoni ühenduse.

Autotranspordi üldstreik Madriidis

Parisist 21. mail (TASS). „Journali“ teatel kuulutati eila autoomanikkude poolt autotranspordi üldstreik protestiks bensini maksu tõstmise wastu. Streik algas Madriidis ja paljudes prowint-

sides. Töötawad ainult postija wäike arw eraautosid. Galiciens prowintsis on autoliikumise takistuseks teed naelttega üle külwatud ehk suletud maharaiutud puudega.

Postitöölise üldstreik Greekas

Atheenast, 21. mail (TASS). 19. mail algas kogu Greekas posti, telegraafi ja telefoni töölise üldstreik.

Posti ja telegraafi teeniwad osaliselt wäljamaa kompanii teenijad. Walitsus andis wälja dekreedid streikiwate töölise sõjalise mobilisatsiooni kohta.

Streik puhkes lahti wastu protestiks tööpalka alandamise kohta sel ajal, kui toiduainete hinnad alaliselt kasvawad. Greeka kompartei kutsus töölisi hulgalisele demonstratsioonile loosungi all: „nõuame leiba, maha sõda.“

Töötute tormiline wäljaastumine Leipzgis

Berliinist, 21. mail (TASS). 19. mail oli Leipzgis töötute tormiline meeleawaldus. Demonstrandid tungisid toidu-

ainete ladudesse ja wiisid seal kaasa leiba, kartuleid, mune jne. Politseil ei läinud korda kedagi arreteerida.

Nõukogude Liidu laewa abi „George Filippiari“ päästmisel

Parisist, 21. mail (TASS). Paljud ajalehed toowad üksikajalisi teateid „George Filippiari“ hukkumisest ja märgiwad, et ärapäastetud reisijad

ning laewa ekipaash annawad kõige kiitwamaid otsuseid nende kohtlemisest ja merimeeste ülewalpdamisest „Sowetskaja Nehwt“ il.

ehitatud Luugasse, Plüssasse, Punase-Struugisse, Pihkwasse, Weimarni, Kingissepa, Oredeshi, Utorgoschi j. t. punktidesse.

— 15. maist awati Leningradi linnawahelises jaamas telefoni otseühendus Hollandiga. Ette on nähtud harilikud ja tähtajalised kõned. 3 min. kõne maksab 6 rubla 54 k.

— Soome waksalis laendatakse reisijate ruumi. Eraldatakse wälja erilised toad lastega sõitjatele. Hakati waksali hoonet üle wärwima.

— 2. kwartali lõpuks awab „Lenpromgort“ Leningradi turgudel ja basaaridel 64 wäikest poodi.

— Leningradi arstimisastutuste juures hakatakse arendama kodujänesete kaswamist. Asutatakse majapidamised 6.000 kodujänesega.

— Oblasti warustusosakonna korralduse järele awatakse liha, kala, aiawilja ja piima kauplused kell 7 homm.

— Smolnõi raiooni kultuuri ja puhke pargis (end. Tauriaa) seatakse sisse eeskujulik kafee — sõõgimaja, mis annab kuni 6.000 sõõki päewas.

Haridusmaja teadaanded

♦ Haridusmaja puhkpillide ring wõtab wastu uusi õpilasi ja wajab mängijaid. Wastu wõetakse meeste ja naisterahwaid.

♦ 24. mail, kell 2 päewal, on Haridusmajas ekskursioon Botaanika aeda. Kogumine täpselt kell 1 Haridusmajas ehk kell 2 ekskursiooni kohal. Sissekirjutus Haridusmaja raamatukogus.

Sm. W. Kingissepa nim. eesti töö. Haridusmajas

23. mail

Pidu-õhtu

Eeskawas:

RERAT'i ettekandel esimest korda „Kahjur“ ja muud lawastused.

Algus kell 8 õhtul.

Pileti hinnad harilikud.

Algkoolide eesti keele programm**Projekt**

Leningradi obl. hariduseosakond 1932. a.

Hind 25 kop.

Wastutawa toimetaja k. t.

O. Madise
Tehniline toimetaja K. Walge
Wäljaandja: „Kõlwaja“ kirjastus
(Издательство „Кольва“)